

## **Raportul Comisiei de lucru a CNATDCU**

cu privire la sesizarea înregistrată la UEFISCDI cu nr. 2153 din 07.09.2016, referitor la suspiciunea unei situații de plagiat în teza de doctorat cu titlul *Castelul în Anglia medievală.*

*Paradigmele și funcțiile lui politice, sociale, economice și culturale,*

susținută la Universitatea din București în anul 2011 de către d-na Monica C. RUSSET (OANCĂ)

### **I. PRELIMINARII**

Comisia constituită de Consiliul General al CNATDCU în vederea analizării sesizării sus-menționate, a fost compusă din:

1. Prof. univ. dr. Mihaela GHEORGHE, Universitatea „Transilvania” din Brașov;
2. Prof. univ. dr. Andrei TERIAN-DAN, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu;
3. Conf. univ. dr. habil. Dana PERCEC, Universitatea de Vest din Timișoara;

Comisia a procedat la analiza sesizării, bazându-se pe următoarele documente:

- Legea Educației Naționale, nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 681/2011 privind aprobarea Codului Studiilor Universitare de Doctorat, cu modificările și completările ulterioare;
- Anexa la Ordinul Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 3482/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a CNATDCU;
- Sesizarea nr. 2153/07.09.2016, referitor la suspiciunea unei situații de plagiat în teza de doctorat cu titlul *Castelul în Anglia medievală. Paradigmele și funcțiile lui politice, sociale, economice și culturale,* susținută la Universitatea din București în anul 2011 de către d-na Monica C. Ruset (Oancă), împreună cu anexele atașate de către reclamantă.
- Dosarul nr. 6557/19.04.2011, înregistrat la Universitatea din București, care cuprinde teza de doctorat cu titlul *Castelul în Anglia medievală. Paradigmele și funcțiile lui politice, sociale, economice și culturale,* elaborată de către d-na Monica C. Ruset (Oancă), precum și documentele cu caracter științific și administrativ aferente susținerii tezei.

## II. ANALIZA TEZEI ÎN RAPORT CU SESIZAREA

În urma analizei tezei de doctorat cu titlul *Castelul în Anglia medievală*, prin confruntare cu sesizarea nr. 2153/07.09.2016, comisia a constatat, mai întâi, că acuzațiile cuprinse în sesizare vizează două aspecte distincte ale cercetării doctorale: (a) nerespectarea standardelor de calitate ale cercetării; (b) plagiatul.

În consecință, comisia a procedat la o analiză amănunțită a fiecăruia dintre aceste aspecte, în urma căreia formulează următoarele observații:

### A. Cu privire la **nerespectarea standardelor de calitate ale cercetării**:

A1. Sesizarea reclamă (la pp. 3-4) existența unor **cazuri de „diletantism” al analizei**, care sunt ilustrate apoi prin opt exemple. Cu toate acestea, reclamanta nu argumentează de ce exemplele respective ar constitui mostre de „diletantism”, mulțumindu-se să emită afirmații categorice sau să indice anumite formule și expresii, ca și cum acestea ar reprezenta enormități care vorbesc de la sine. În urma analizei, comisia consideră, însă, că majoritatea elementelor de pretins „diletantism” semnalate în sesizare nu constituie, de fapt, carențe calitative ale cercetării. Oferim câteva exemple în acest sens:

-calchierea denumirii cunoscutei școli franceze de istorie a mentalităților sub forma „Școala de la Anale”, pe care autoarea sesizării o semnalează ca pe o aberație, reprezintă o expresie uzuală în literatura de specialitate, fiind întâlnită inclusiv în postfața la ediția românească a volumului *Structurile cotidianului* de Fernand Braudel (vol. II, Editura Meridiane, București, 1984, p. 411; autor: Adrian Riza);

-în sesizare nu se explică de ce ar fi impropriu folosirea sinonimului „dreptunghiular” pentru a denumi castelele din categoria „cu plan rectangular”, din moment ce formula „[castel] cu plan dreptunghiular” e, la rândul ei, extrem de răspândită în literatura de specialitate (v., în acest sens, Beáta Bordás, „Castele din epoca eclecticismului în fostul comitat Cluj”, în *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai” – Historia Artium*, nr. 1/2013, pp. 99-120; Florian Matei-Popescu, „Trupele auxiliare pe limesul estic al Daciei. Stadiul problemei”, în *ANGVSTIA*, nr. 17-18/2014, pp. 205-216; Mariana Șlapac, „Cetatea bastionară de la Chilia”, în *ARTA*, nr. 1/2016, pp. 16-24);

- sesizarea semnalează „nedelimitarea unui corpus de studiu” și „nedefinirea obiectului de studiu”, ceea ce este pur și simplu fals: corpusul de studiu nu doar că este definit, dar este și

reprezentat grafic, prin figura de la p. 6 a tezei, în timp ce *sensul cuvântului „castel”* este explorat într-o secțiune aparte a *Introducerii* (pp. 10-11);

- autoarea sesizării opinează că „în concluziile finale autoarea [tezei] face un survey al literaturii de specialitate, survey ce și-ar fi avut locul în introducere, conform canoanelor de redactare a unei lucrări de o asemenea pondere și anvergură”; comisia nu împărtășește această afirmație, întrucât autoarea tezei explică îndeajuns de clar că scopul unui asemenea survey (care nu îl dublează pe cel din introducere) este de a-și pune mai bine în valoare originalitatea propriei cercetări.

A2. În mod similar, autoarea sesizării semnalează (la pp. 4-5) opt **vicii de „argumentație”** existente în teză. Însă, deși incriminează o argumentație pretins „abracadabrantă”, aceste considerații sunt ele însele lipsite de o minimă rigoare argumentativă, în locul căreia apar afirmații cu veleități apodictice („lucru care este fals” – fără detalieri), interogații retorice („chiar niciunul dintre supervisorii nu a văzut lucrurile acestea?”), sfaturi arogante de *connaisseur* („castelele regale trebuiau abordate cumva înaintea celor două capitole”), stereotipuri de o calitate îndoielnică („No comment”) sau, pur și simplu, expresii ale unui dispreț necenzurat („o umplutură lipsită de logică și imaginație”), însoțite de recunoașterea unei lecturi superficiale a tezei („așa cum am spus, nu am mai avut răbdare să urmăresc”). Referitor la acest aspect, comisia consideră că simpla exprimare, oricât de categorică, a unor certitudini idiosincratice, cum este aceea ilustrată de către autoarea sesizării, nu se poate substitui unei demonstrații meticuloase, singura care ar fi fost în măsură să evidențieze nerespectarea standardelor de calitate a cercetării de către autoarea tezei de doctorat amintite.

În altă ordine de idei, comisia consideră că, chiar dacă lacunele de argumentație ale tezei ar fi fost reale, ele vizează doar aspecte secundare ale cercetării și nu atestă existența unor carențe calitative majore. De altfel, obiecții cu privire la anumite elemente ale parcursului cercetării au adus, în rapoartele anexate tezei, și membrii comisiei de susținere. Însă, pentru a justifica obținerea titlului de doctor, o teză nu trebuie să fie „perfectă” (în condițiile în care un asemenea calificativ este el însuși discutabil în cazul științelor umaniste), ci să certifice atingerea unui prag al maturității în cercetare de către autorul ei – lucru pe care, coroborând rapoartele referenților și observațiile personale pe marginea tezei, considerăm că d-na Oancă l-a realizat. Prin urmare, în opinia noastră, teza *Castelul în Anglia medievală* îndeplinește condițiile necesare pentru obținerea și – în circumstanțele date – menținerea titlului de doctor acordat autoarei.

## B. Cu privire la **plagiat**:

B1. Autoarea sesizării o acuză pe d-na Monica C. Ruset (Oancă) că și-ar fi însușit în mod ilicit, cu complicitatea mai multor cadre didactice de la Universitatea din București, conținutul unor lucrări ale d-sale. În acest sens, sunt descrise amănunțit „**circumstanțele**” în care s-ar fi produs plagiatul, și anume discuțiile pe care reclamanta le-a avut cu mai mulți conducători în vederea înscrierii la doctorat (pp. 2-3 din sesizare). Referitor la acest aspect, comisia consideră că respectivele „circumstanțe” ar putea constitui, cel mult, o *explicație*, dar în niciun caz o *probă* pentru existența unui plagiat. „Circumstanțele” pot servi drept elemente pentru înțelegerea plagiatului, însă aceasta **doar cu condiția demonstrării existenței plagiatului**. Iar singura modalitate de a demonstra existența unui plagiat o constituie compararea textelor.

B2. În ceea ce privește **plagiatul propriu-zis**, în sesizare sunt formulate următoarele acuzații:

1. D-na Monica Oancă ar fi comis un „**plagiat de concept**” (p. 3), prin însușirea frauduloasă a unor „concepte” care i-ar aparține autoarei sesizării, fiind exprimate ca atare într-o serie de „articole” și „contribuții la diverse sesiuni de comunicări/conferințe/seminarii”, ce precedă susținerea tezei de către d-na Oancă. Fără a se pronunța asupra calității „articolelor” și „contribuțiilor” anexate sesizării, comisia opinează că, totuși, concepte precum *castel*, *semantică*, *imagine*, *funcție* ș.a. nu constituie proprietatea autoarei sesizării, deoarece ele circulau în literatura de specialitate și înainte de anul 1998, când reclamanta și-a început cariera academică prin susținerea lucrării de licență.

2. În ceea ce privește suspiciunea de **plagiat „empiric”**(pe care sesizarea nu o detaliază), comisia a confruntat documentele puse la dispoziție de către autoarea sesizării cu teza d-nei Oancă, dar nu a identificat nicio probă care să confirme o asemenea acuzație.

3. Reclamanta emite și ipoteza unui **plagiat dintr-o altă sursă**, dar nu o susține cu nicio dovadă concretă, ci doar cu insinuări precum următoarea: „Din câte îmi amintesc eu, fără a putea indica cu precizie o sursă de inspirație, deja citisem această idee când îmi pregăteam lucrarea de licență **The Cultural Identity...** Cred că ar trebui verificată și acea secondary literature (puțintică) pe care o folosește Oancă Monica” (p. 5 din sesizare).

Or, având în vedere că (a) bibliografia – „puțintică”! – a tezei de doctorat cuprinde nu mai puțin de 116 volume și numeroase articole, (b) teza a trecut deja prin filtrul unei comisii de specialiști, care nu au indicat niciun fel de încălcare a normelor etice și științifice ale cercetării și

(c) potrivit Anexei 2, Art.2, lit. (d), la Regulamentul de organizare și funcționare a CNATDCU, orice sesizare trebuie să conțină „o motivare argumentată a sesizării, cu *exemple concrete* [s.n.] privind nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională ori cu privire la existența plagiatului în cadrul tezei de doctorat în cauză”, comisia respinge solicitarea reclamantei de a „verifica”, prin confruntare cu teza de doctorat, *întreaga* bibliografie a tezei, ca fiind pur și simplu neserioasă, în absența măcar a unui „exemplu concret”.

În consecință, acuzația de plagiat la adresa d-nei Oancă nu se susține, din lipsă de probe, nici în ceea ce privește „plagiatul de concept”, nici în ceea ce privește plagiatul „empiric” din scrierile reclamantei, nici în ceea ce privește plagiatul dintr-o altă sursă.

### III. CONCLUZII

Pe baza considerațiilor de mai sus, comisia consideră că acuzațiile la adresa d-nei Monica C. RUSSET (OANCĂ), formulate în sesizarea nr. 2153 din 07.09.2016, sunt lipsite de temei. Prin urmare, comisia recomandă **menținerea titlului de doctor** în Filologie acordat d-nei Monica Ruset (Oancă) și **respingerea sesizării ca nefundamentată**.

Comisia de lucru:

Prof. univ. dr. Mihaela GHEORGHE



Prof. univ. dr. Andrei TERIAN-DAN



Conf. univ. dr. habil. Dana PERCEC

